

Eleccions contra la por

Demà, dilluns, Artur Mas, el 129è president de la Generalitat de Catalunya, signarà el decret de convocatòria de les eleccions del 27 de setembre. Tot i que es convoquen per la via ordinària per tal de dotar-les de totes les garanties democràtiques, tothom sap que es tracta de l'últim recurs disponible per tal que el poble de Catalunya expressi, amb la major claredat possible, quin relació vol tenir amb Espanya. Per tant, la seva naturalesa política serà plebiscitària, i així ho entendran tant els qui són favorables a la independència com –i de manera encara més radical– els qui hi són contraris.

El que fa tan excepcionals aquestes eleccions, doncs, és que poden facilitar la ruptura amb l'ordre polític actual i portar-nos a fer un camí nou, pràcticament sense mapa i només equipats amb una brúixola. Tanmateix, és molt important fer notar que les alternatives a la independència encara presenten més riscos que la secessió, i que ningú no ha estat capaç, a hores d'ara, d'explicar com donarien resposta a les insatisfaccions que ens han dut fins aquí, ni amb quines majories comptarien per governar el país. És a dir, la no-independència és un camí encara més incert, amb l'afegit que els qui el defensen ni tan sols tenen cap brúixola a les mans.

És per això, perquè tot restarà obert sigui quin sigui el resultat del 27-S, que aquestes seran no tan sols les eleccions de la il·lusió i la dignitat per a la Catalunya mobilitzada o, per a la Catalunya resignada, les de la ruptura sentimental amb l'Estat. Per a

uns i altres també seran les eleccions de la por. Ens cal, doncs, parlar seriosament de la por, amb coratge i mirant-la de cara.

La por és l'emoció que sentim davant d'un perill o amenaça, i té una funció adaptativa. És a dir, ens permet reaccionar de manera ràpida i adequada en situacions adverses. Com totes les emocions, podem aprendre a gestionar la por amb més o menys habilitat, i pot arribar a tenir expressions patològiques. Però, en qualsevol cas, la por és una emoció necessària per a la supervivència individual i social. Per tant, el primer que cal dir sobre la por és que no tan sols és normal que se'n tingui, sinó que és bo tenir-ne. També davant del 27-S. La por pot dur-nos tant a fugir del perill si ens hi va la pell, com a lluitar-hi si sabem que el podem vèncer. No tenir por del 27-S i encarar-s'hi de ma-

SALVADOR CARDÚS

SOCIÒLEG

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

nera insensata ens podria dur a actuar de manera suïcida, cosa que crearia un clima de pànic que provocaria la paràlisi per resposta, també dels qui aspiren a l'emancipació política de Catalunya. Reconèixer els riscos i actuar amb prudència és una bona manera de respondre a la por.

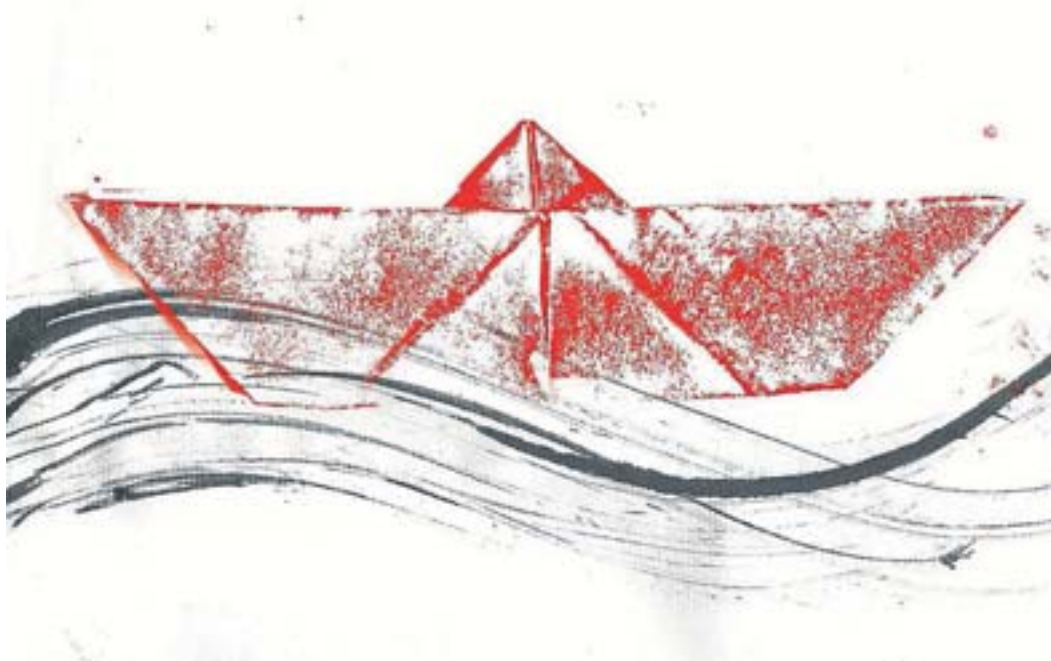
Ara bé, i en segon lloc, des del punt de vista dels qui estem disposats a assumir els riscos derivats d'aconseguir la independència de Catalunya, el perill no està en la pròpia secessió, sinó en l'èxit de les pors inventades pels qui volen impedir-la. És a dir, el problema no són les pors raonables per haver de seguir un camí gens fressat, sinó les pors derivades de la credibilitat que es doni als espantalls amb què l'adversari vol atemorir l'independentisme. I d'aquestes pors ens n'hem defensar sense reserves.

Però, com hem de defensar-nos de les falses pors? A mi se m'acudeixen dos camins ben diferents, però complementaris. En primer lloc, i fins allà on sigui possible conèixer-la, la por es combat amb la veritat. Per posar-ne un exemple: dir que la independència significa l'expulsió de la Unió Europea és simplement mentida. La veritat és que és difícil que Europa vulgui i pugui prescindir d'una regió tan pròspera com Catalunya, i que a més sempre s'ha mostrat molt pragmàtica perquè sobretot és una comunitat d'interessos, i el més probable és que es busquin fórmules transitòries per evitar els trasbalsos econòmics i fins que sigui possible una solució definitiva. La veritat, doncs, redueix el temor a la seva justa mesura.

Però el millor camí per plantar cara a la por és recórrer a la memòria dels clàssics. Raimon va escriure el 1968 dues cançons que ens poden ser de gran utilitat: *Sobre la por* i *Contra la por*. Les circumstàncies polítiques, en ple franquisme, eren molt diferents i la por s'exercia amb les armes pròpies de la dictadura. Però el recurs a la por és exactament el mateix. Raimon a *Sobre la por* cantava quines n'eren les conseqüències: "Mig perdudes les paraules, les coses mig amagades, i els homes, mitat gest, mitat silenci". Aquest seria el risc de fer cas a les pors d'ara. I a *Contra la por*, advertia: "Si no trenquem el silenci, morirem en el silenci". De manera que conclouia: "Contra la por és la vida, contra la por és l'amor, contra la por som nosaltres, contra la por sense por". Doncs això: anem a votar contra la por.

És molt important fer notar que les alternatives a la independència encara presenten més riscos que la secessió

La por es combat amb la veritat. Per exemple: dir que la independència significa l'expulsió de la UE és mentida

LAMARTARILE